

Bloc 1: Elements del llenguatge visual. Experimentació i possibilitats comunicatives.

El saber 1 se centra a comprendre com es construeixen, s'interpreten i es/ens transformen les imatges que ens envolten, tant en l'espai físic com en el digital. L'alumnat aprèn a **llegir el llenguatge visual i audiovisual** com una eina de coneixement i de comunicació, capaç de generar sentit, emoció i pensament crític. L'**estudi dels elements formals del llenguatge** visual permet entendre com les imatges comuniquen i com poden convertir-se en instruments d'expressió i pensament propi.

L'observació, la interpretació i l'anàlisi de l'entorn visual es combinen amb l'experimentació i la creació d'imatges pròpies, fet que promou una relació activa i conscient amb els mitjans visuals i audiovisuals. La pràctica de la creació esdevé, així, una forma d'aprendre a pensar en imatges: d'explorar-ne les possibilitats constructives, expressives i comunicatives mentre es desenvolupa l'autonomia, la sensibilitat i la mirada crítica.

Tot i que aquest bloc estableix les bases del llenguatge visual i audiovisual, els sabers que en formen part no s'han d'entendre com un punt de partida lineal, sinó com un nucli que s'entrellaça constantment amb els altres blocs. En qualsevol situació d'aprenentatge, la identificació dels elements del llenguatge visual i de la lectura i generació d'imatges pot combinar-se amb la creació artística o amb la interpretació cultural per donar lloc a processos més complets i significatius. D'aquesta manera, el bloc del saber 1 contribueix a construir una competència visual i audiovisual sòlida, que permet comprendre i produir imatges amb sentit, i això situa la creació visual com una forma de coneixement, expressió i transformació del món.

Seqüenciació i concreció dels sabers

Sabers del currículum 1r-3r	Proposta a 1r-2n curs	Proposta a 2n-3r curs	Sabers del currículum 4t	Proposta a 4t curs
1.1. Identificació dels elements configuratius del llenguatge visual i audiovisual, les seves possibilitats constructives, expressives i comunicatives, en contextos reals, com	Exploració i comprensió inicial dels elements bàsics del llenguatge visual i audiovisual —punt, línia, forma, textura, color, llum, moviment i temps— a partir d'imatges, objectes i produccions	Anàlisi i ús intencional dels elements del llenguatge visual i audiovisual —estructura, color, ritme, llum, moviment, enquadrament, escala— per comprendre com configuren el	1.1. Ús del llenguatge visual i audiovisual i aplicació dels principis de la percepció en la creació de produccions artístiques	Anàlisi aprofundida dels elements i recursos del llenguatge visual i audiovisual, interpretant-ne les funcions simbòliques, expressives i discursives en produccions

Sabers del currículum 1r-3r	Proposta a 1r-2n curs	Proposta a 2n-3r curs	Sabers del currículum 4t	Proposta a 4t curs
l'entorn, els mitjans de comunicació, Internet, entre d'altres.	<p>pròpies.</p> <p>Identificació de recursos compositius senzills, com la figura-fons, el contrast o l'equilibri visual, per descriure què veuen i com s'organitzen els elements en una imatge o seqüència.</p> <p>Descobriment de la funció expressiva dels elements visuals, observant com formes, colors o llums poden transmetre emocions, intencions o valors bàsics.</p> <p>Ús inicial de símbols, tipografies i codis visuals en produccions senzilles per comunicar idees simples, autorepresentar-se o reforçar un missatge.</p>	<p>significat de les imatges i els audiovisuals.</p> <p>Interpretació de recursos compositius (ritme, jerarquia visual, proporció, dinamisme, pes visual) i del seu impacte en la lectura, l'expressió i la comunicació.</p> <p>Comprensió del paper dels elements visuals en la construcció de missatges, posicions i narratives, tant en produccions artístiques com en imatges de l'entorn social i digital.</p> <p>Aplicació d'elements visuals i simbòlics en creacions pròpies, utilitzant-los de manera coherent amb la intenció comunicativa del projecte.</p>	diverses, en el pla, l'espai i el temps.	<p>complexes i contemporànies.</p> <p>Lectura de composicions avançades, identificant relacions entre forma, significat, context i narrativa visual, i valorant-ne les implicacions culturals i comunicatives.</p> <p>Comprensió crítica del paper del color, la llum, la tipografia, l'espai, el moviment i el ritme en la generació de discursos, atmosferes i posicionaments en projectes visuals i audiovisuals.</p> <p>Ús expert i argumentat dels elements del llenguatge visual en produccions pròpies, integrant consideracions estètiques, conceptuals, ètiques i de recepció pública.</p>
1.2. Descobriment de tècniques, procediments i processos, a través de l'assaig i l'experimentació amb diferents materials, eines i	Exploració guiada de materials, eines i tècniques bàsiques de creació —dibuix, collage, assemblatge, pintura, modelatge, fotografia o recursos digitals senzills— per experimentar amb	Ús intencional i combinat de materials, eines i tècniques — manuals, mixtes i digitals— per crear imatges, objectes i seqüències visuals amb finalitats expressives i	1.2. Aplicació d'estratègies d'experimentació conceptual o tècnica, amb	Ús expert i crític de materials, tècniques i eines híbrides — manuals, digitals i de creació audiovisual— per desenvolupar projectes visuals complexos amb coherència formal i

Sabers del currículum 1r-3r	Proposta a 1r-2n curs	Proposta a 2n-3r curs	Sabers del currículum 4t	Proposta a 4t curs
dispositius, inclosos els digitals.	<p>formes, textures i combinacions visuals.</p> <p>Descobriment de les fases essencials del procés creatiu, com la pluja d'idees, l'esbós i la prova inicial, per entendre com es genera i es transforma una proposta visual.</p> <p>Experimentació amb la variació i la prova–error, per observar com els materials reaccionen i com cada decisió modifica el resultat final.</p> <p>Ús bàsic de l'esbós, les maquetes o els prototips per imaginar, planificar i comunicar idees abans de la realització final.</p>	<p>comunicatives.</p> <p>Aplicació autònoma del procés creatiu, integrant pluja d'idees, selecció, esbós, desenvolupament i revisió, i prenent decisions argumentades segons la intenció del projecte.</p> <p>Construcció de prototips i assajos, experimentant variacions, formats i suports per millorar la proposta final.</p> <p>Documentació bàsica del procés de treball, mitjançant esbossos, proves, registres i anotacions que ajudin a entendre i explicar les decisions preses.</p>	diferents finalitats, en el procés de creació.	<p>conceptual.</p> <p>Planificació i gestió del procés creatiu de manera reflexiva, utilitzant esbossos avançats, maquetes, prototips i proves successives, i amb la incorporació de feedback i criteris de millora.</p> <p>Experimentació avançada amb tècniques mixtes i recursos digitals, integrant imatge fixa i en moviment, so, tipografia i composició per ampliar possibilitats expressives.</p> <p>Elaboració d'un dossier de procés que reculli decisions, referents, assajos, criteris de selecció, reformulacions i reflexions finals, per entendre el procés com a part central de l'obra.</p>
1.3. Anàlisi dels principis de la percepció visual a partir de l'observació directa de fenòmens visuals i d'imatges de diferents tipologies,	Observació guiada d'imatges, objectes i produccions visuals per descriure allò que es veu i reconèixer elements bàsics com formes, colors, textures, llum i	Anàlisi de produccions visuals i audiovisuals per identificar intencions, temes, recursos expressius i decisions formals que afecten la lectura.	1.3. Ús de tècniques i procediments, digitals o manuals, amb diverses finalitats comunicatives: expressiva, persuasiva,	Lectura crítica i complexa de produccions visuals i audiovisuals, per analitzar com decisions formals, narratives i simbòliques generen significat i

Sabers del currículum 1r-3r	Proposta a 1r-2n curs	Proposta a 2n-3r curs	Sabers del currículum 4t	Proposta a 4t curs
funcions i finalitats, contrastant diverses fonts d'informació.	<p>punts d'atenció.</p> <p>Identificació de relacions visuals senzilles —comparar, destacar, reconèixer patrons o elements dominants— per començar a entendre com es construeixen les imatges.</p> <p>Descripció de sensacions i interpretacions bàsiques, utilitzant vocabulari visual inicial i expressant impressions personals de manera respectuosa.</p> <p>Lectura de situacions visuals del context proper (publicitat, senyalística, xarxes, objectes quotidians) per entendre què volen comunicar i com ho fan.</p>	<p>Interpretació de la relació entre forma i significat, observant com composició, color, llum, enquadrament o ritme generen missatges, atmosferes o punts de vista.</p> <p>Lectura comparada d'imatges de diferents fonts i contextos, per identificar constants visuals, variacions i possibles biaixos o estereotips.</p> <p>Ús d'un vocabulari visual més ampli per explicar impressions, significats i interpretacions, i per situar imatges en contextos culturals o socials bàsics.</p>	metafòrica, crítica, descriptiva, narrativa, documental, en la creació de projectes individuals i col·lectius.	<p>posicionament.</p> <p>Interpretació del context de producció, difusió i recepció — qui crea, per a qui, amb quina intenció i amb quins codis visuals— i dels seus efectes en la lectura pública.</p> <p>Anàlisi de representacions i imaginaris per identificar discursos culturals, identitaris, polítics o socials que apareixen en les imatges i en la manera com es fan servir.</p> <p>Argumentació de punts de vista propis, utilitzant criteris formals, conceptuals i ètics per llegir i explicar produccions visuals del present i del passat.</p>
1.4. Reconeixement d'estratègies compositives, considerant la seva finalitat comunicativa, a través de la comparació de produccions artístiques diverses, en el pla, l'espai i el temps.	<p>Observació atenta de produccions visuals, per identificar elements formals bàsics (formes, colors, composició) i descriure allò que crida l'atenció o genera interès.</p> <p>Reconèixer funcions visuals senzilles —expressar, informar,</p>	<p>Anàlisi formal i expressiva de produccions visuals i audiovisuals, per identificar recursos, intencions i decisions que en configuren el resultat.</p> <p>Interpretació del significat d'imatges i obres, relacionant la</p>	1.4. Descobriments dels recursos expressius, gestuals, narratius, tècnics, tecnològics i comunicatius dels llenguatges artístics, en l'anàlisi i contextualització d'obres d'art, el disseny i la publicitat.	<p>Anàlisi profunda de produccions visuals i audiovisuals a partir de criteris formals, simbòlics, conceptuals i culturals, integrant forma, significat i context.</p> <p>Interpretació de discursos visuals complexos, identificant</p>

Sabers del currículum 1r-3r	Proposta a 1r-2n curs	Proposta a 2n-3r curs	Sabers del currículum 4t	Proposta a 4t curs
	<p>decorar o representar— a partir d'imatges i objectes del context proper.</p> <p>Comparar produccions simples per identificar semblances i diferències en l'ús d'elements visuals i expressar preferències o impressions personals amb vocabulari inicial.</p> <p>Valorar produccions pròpies i d'altri de manera respectuosa, explicant el que funciona i allò que es podria millorar des d'una perspectiva d'aprenentatge.</p>	<p>forma, el tema, la funció i la manera com es presenten i s'organitzen els elements visuals.</p> <p>Comparació de produccions de diferents àmbits i èpoques, establint criteris propis per valorar-ne la qualitat, l'interès, l'eficàcia comunicativa o l'impacte.</p> <p>Valoració argumentada de produccions pròpies i alienes, utilitzant vocabulari visual específic i criteris d'autoavaluació i coavaluació.</p>		<p>posicionaments, referents, intencions i estratègies expressives utilitzades per generar determinats efectes o lectures.</p> <p>Valoració crítica de produccions diverses —artístiques, mediàtiques, comunitàries o híbrides— considerant-ne la funció social, cultural i comunicativa.</p> <p>Elaboració de valoracions pròpies sòlides i justificades, utilitzant un vocabulari visual ampli i criteris ètics i estètics per situar les produccions en contextos més amplis.</p>